

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **P., s.r.o.**, so sídlom v B., IČO: X., zastúpenej advokátskou kanceláriou F., s.r.o., so sídlom v B., IČO: X., proti povinnej **M. H.**, bývajúcej v P., **o vymoženie 20,45 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 5 Er 1936/2008, o odvolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 18. septembra 2012 sp. zn. 4 CoE 141/2012 a dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo 7. augusta 2012 sp. zn. 4 CoE 141/2012, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky:

- I.** konanie o odvolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 18. septembra 2012 sp. zn. 4 CoE 141/2012 **z a s t a v u j e**,
- II.** návrh na prerušenie dovolacieho konania **z a m i e t a**,
- III.** dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo 7. augusta 2012 sp. zn. 4 CoE 141/2012 **o d m i e t a**.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Súdny exekútor požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (§ 44 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov – ďalej len „Exekučný poriadok“) na základe rozhodcovského rozsudku z 24. augusta 2006 sp. zn. SR 3613/06 vydaného Stálym rozhodcovským súdom, ktorý zriadila S. a.s. (ďalej len „označený rozhodcovský rozsudok“).

Okresný súd Trenčín uvedenej žiadosti vyhovel a súdneho exekútora poveril vykonaním exekúcie.

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom (*na ktorý bol prevedený výkon súdnictva a stal sa exekučným súdom v zmysle zákona č. 511/2007 Z.z.*) uznesením z 13. apríla 2012 č.k. 5 Er 1936/2008-18: a/ vyhlásil exekúciu za neprípustnú, b/ exekúciu zastavil, c/ rozhodol o trovách exekúcie. Vychádzal z toho, že v danom prípade bola 22. augusta 2005 uzavretá úverová zmluva, ktorú treba považovať za spotrebiteľskú zmluvu. Vzhľadom na to treba na vec aplikovať tak špeciálnu právnu úpravu obsiahnutú v zákone č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako aj všeobecnú úpravu danú ustanoveniami Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Súd prvého stupňa po preskúmaní označeného rozhodcovského rozsudku, úverovej zmluvy a úverových zmluvných podmienok dospel k záveru, že dojednanie rozhodcovskej doložky je v tomto prípade v rozpore s vnútroštátnymi právnymi normami upravujúcimi režim spotrebiteľských zmlúv a s ustanoveniami Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica“). Zdôraznil, že exekučný súd je povinný v ktorejkoľvek fáze konania prihliadať na to, či sú dané dôvody neprípustnosti exekúcie vedenej na základe rozhodcovského rozsudku uvedené v § 45 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „zákon č. 244/2002 Z.z.“). Rozhodcovská doložka nebola s povinnou individuálne dojednaná a núti ju podrobiť sa výlučne rozhodcovskému konaniu. Zaradená bola do Všeobecných obchodných podmienok poskytnutia úveru ako súčasť formulárovej zmluvy o úvere, ktorú dodávateľ vopred pripravil, pričom spotrebiteľ nemal možnosť náležitým spôsobom posúdiť jej obsah, podstatu a právne účinky. Rozhodcovská doložka je so zreteľom na to neprijateľná zmluvná podmienka a ako taká je neplatná (§ 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka). Rozhodcovský súd nemal preto právomoc vydať označený rozsudok, ktorý vzhľadom na to nemôže byť spôsobilým exekučným titulom. Súd prvého stupňa preto exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil (§ 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku).

Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Trenčíne uznesením zo 7. augusta 2012 sp. zn. 4 CoE 141/2012 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. V odôvodnení uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s právnymi závermi súdu prvého stupňa, na ktoré v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. poukázal. Aj podľa názoru odvolacieho súdu predstavuje predmetná rozhodcovská doložka neprijateľnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy (§ 53 ods. 5

Občianskeho zákonníka). Pri posudzovaní označeného rozhodcovského rozsudku podľa hľadísk vyplývajúcich z § 45 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. vychádzal prvostupňový súd správne z ustanovení Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách i zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľskom úvere a zisťoval, či úverová zmluva neobsahuje neprijateľnú podmienku. Dodávateľom vopred naformulovaná rozhodcovská doložka spôsobuje v neprospech spotrebiteľa značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a je neplatná (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka). I keď súd prvého stupňa poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie, udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nie je úkonom súdu, ktorý by vylučoval zastavenie exekúcie z dôvodu nesúladu exekučného titulu so zákonom. Takýto postup je v súlade s Exekučným poriadkom aj s § 45 zákona č. 244/2002 Z.z. Súd je oprávnený v každom štádiu exekučného konania skúmať z úradnej povinnosti, či nie je daný niektorý z dôvodov, pre ktoré by musel exekúcie zastaviť a samotné udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nie je prekážkou pre rozhodnutie o zastavení exekúcie, keď sú pre to splnené podmienky. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnuté rozhodnutie potvrdil ako vecne správne (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací uznesením z 18. septembra 2012 sp. zn. 4 CoE 141/2012 návrh oprávnenej na prerušenie konania zamietol. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že už bolo rozhodnuté o odvolaní oprávnenej proti uzneseniu súdu prvého stupňa, a to uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo 7. augusta 2012 č.k. 4 CoE 141/2012-34, pričom krajský súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Návrh oprávnenej bol odvolaciemu súdu predložený až po vydaní rozhodnutia (21. augusta 2012), preto odvolací súd návrh oprávnenej na prerušenie konania ako bezpredmetný zamietol, pričom sa návrhom po vecnej stránke nezaoberal.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 18. septembra 2012 sp. zn. 4 CoE 141/2012, ktorým bol zamietnutý návrh oprávnenej na prerušenie konania, podala oprávnená odvolanie, ktoré odôvodnila tým, že v konaní jej bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p.). Podľa jej názoru napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.) a je nepreskúmateľné. Žiadala rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo 7. augusta 2012 sp. zn. 4 CoE 141/2012 podala oprávnená dovolanie, v ktorom uviedla, že súdy: 1. rozhodli „nad rámec zverenej právomoci“ (§ 237 písm. a/ O.s.p.), 2. konali vo veci, v ktorej sa už právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d/ O.s.p.), lebo vykonateľnosť exekučného titulu už bola právoplatne posúdená pri poverení súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu, 3. rozhodovali napriek tomu, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný (§ 237 písm. e/ O.s.p.), 4. oprávnenej odňali možnosť konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že nezohľadnili jej námietky, konal bez pojednávania a dokazovania a nerešpektovali jej právo na to, aby jej právna vec bola rozhodovaná na základe správneho právneho základu, súčasťou ktorého je aj výklad práva Európskej únie, 5. sa v konaní dopustili inej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), najmä nesprávne zistili skutkový stav, nevykonali náležité dokazovanie, 6. napadnuté rozhodnutie založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Žiadala, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a tiež ním potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie; zároveň žiadala, aby dovolacie konanie bolo prerušené podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a Súdnemu dvoru Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) predložiť prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikovala v podanom dovolaní.

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) najskôr skúmal, či sú dané procesné predpoklady, za splnenia ktorých môže konať o odvolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 18. septembra 2012 sp. zn. 4 CoE 141/2012.

Oprávnená v procesnom postavení, v ktorom sa nachádza v preskúmvanej veci, bola už účastníčkou konania vo viacerých iných, skutkovo a právne obdobných konaniach pred najvyšším súdom, v ktorých – tak, ako aj v tomto prípade, podala odvolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu; najvyšší súd konanie o jej odvolaniach v týchto veciach zastavil (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu zo 14. marca 2013 sp. zn. 3 Cdo 28/2013 a sp. zn. 3 Cdo 24/2013, ak aj z 25. marca 2013 sp. zn. 3 Co 7/2013) s tým, že odvolaním možno napadnúť len rozhodnutie súdu prvého stupňa a najvyšší súd na rozhodnutie o odvolaní smerujúcom proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je funkčne príslušný (§ 9 ods. 1 a 2 O.s.p. a § 10 ods. 1 a 2 O.s.p.). Najvyšší súd na uvedené rozhodnutia

v podrobnostiach poukazuje s tým, že aj v preskúmvanej veci sa stotožňuje s právnymi závermi v nich vyjadrenými.

II. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo 7. augusta 2012 sp. zn. 4 CoE 141/2012 podala včas oprávnená zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., skúmal najskôr, či je dôvodný jej návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

K podobnému návrhu oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia zo 14. mája 2013 sp. zn. 3 ECdo 46/2013, 3 Co 44/2013, 3. júla 2013 sp. zn. 3 ECdo 76/2013, 3. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 34/2013, 6. augusta 2013 sp. zn. 3 Cdo 2/2013 a 6. augusta 2013 sp. zn. 3 Cdo 45/2013, na ktoré v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej opakuje, že Súdny dvor má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a/ výkladu zmlúv; b/ platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p., má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania.

V danom prípade sa síce v dovolaním napadnutých rozhodnutiach spomína aj Smernica, z určujúceho hľadiska išlo ale zo strany súdov nižších stupňov o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov (Občianskeho zákonníka, Exekučného poriadku a zákona č. 244/2002 Z.z.). Dovolací súd vzhľadom na to nedôvodný návrh na prerušenie konania zamietol.

III. V ďalšom dovolací súd bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či oprávnenou podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti

uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., dovolateľkou napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky žiadneho z nich. Dovolanie oprávnenej preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Oprávnená procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/ a c/ O.s.p. netvrdila a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávnenej, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jej dovolania podaného v preskúmvanej veci, sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia z 3. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 58/2013, 14. mája 2013 sp. zn. 3 ECdo 46/2013, 3 Co 44/2013, 3. júla 2013 sp. zn. 3 ECdo 76/2013, 3. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 34/2013, 6. augusta 2013 sp. zn. 3 Cdo 2/2013 a 6. augusta 2013 sp. zn. 3 Cdo 45/2013, a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku najvyšší súd konštatoval, že:

1. prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O.s.p.) je daná iba ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť; rozhodovanie súdov v exekučných veciach ale vyplýva priamo zo zákona (viď napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku),
2. vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nie je rozhodnutím o veci samej, a preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle v § 237 písm. d/ O.s.p. (viď aj rozhodnutie najvyššieho súdu z 1. februára 2012 sp. zn. 5 Cdo 205/2011 a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012 sp. zn. III. ÚS 254/2012),
3. ustanovenie § 237 písm. e/ O.s.p. dopadá iba na prípady, kedy súd prejednal a meritorne rozhodol vec, hoci nebola splnená jedna z procesných podmienok konania

- nebol podaný (žiadny) návrh na začatie konania vo veci, ktorá nemôže začať bez návrhu; v danom prípade ale bol podaný návrh na vykonanie exekúcie,
4. nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ak súd pri skúmaní, či je exekučný titul vykonateľný (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu a nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O.s.p.), lebo je postačujúce, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu,
 5. nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ak súd oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie, či k návrhu na vykonanie pripojený exekučný titul je formálne aj materiálne vykonateľný, nevykonal na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného; obdobne – teda aj bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti oprávneného – môže exekučný súd dospieť k tomuto záveru aj pri riešení identickej otázky (vykonateľnosti exekučného titulu) v neskorších štádiách exekučného konania,
 6. ak sa exekúcia navrhuje na podklade rozhodnutia takého rozhodcovského súdu, ktorý nemal právomoc vydať ho, zastavením exekúcie sa neodopiera právo na výkon rozhodnutia a neznemožňuje oprávnenému možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.); pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012).

Tieto právne závery (viď 1. až 6.) zastáva najvyšší súd aj v preskúmvanej veci. Osobitne k námietke oprávnenej, že súdy oboch stupňov nevytýčili vo veci ústne pojednávanie aj keď podľa zákona tak boli povinné urobiť, najvyšší súd konštatuje, že tak ako správne poznamenala oprávnená, zákonom č. 230/2012 Z.z. účinným od 9. augusta 2012 (zákon bol účinný do 31. decembra 2012) bol novelizovaný Exekučný poriadok, ktorý ustanovenie § 57 Exekučného poriadku doplnil o ods. 5, v zmysle ktorého súd nariadi pojednávanie, ak rozhoduje podľa § 57 ods. 1 písm. g/ a k/. Dovolateľka namietala, že pokiaľ súd prvého stupňa v danom prípade vyhlásil exekúciu za neprípustnú a následne ju zastavil, mal postupovať podľa uvedeného ustanovenia. Tvrdenie dovolateľky však je mylné. Súd prvého stupňa nemohol postupovať podľa uvedeného ustanovenia, nakoľko v danom prípade exekúciu zastavil uznesením z 13. apríla 2012 a uvedené ustanovenie nadobudlo účinnosť

až od 9. augusta 2012. Odvolací súd v danom prípade postupoval v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p., ak o odvolaní oprávnenej rozhodol bez nariadenia pojednávania. V danej veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie v zmysle § 214 ods. 1 O.s.p. a rovnako nebol splnený ani jeden z ostatných dvoch dôvodov v zmysle písm. b/ a c/ uvedeného ustanovenia, pre ktoré predseda senátu odvolacieho súdu musí vždy nariadiť pojednávanie; nariadenie pojednávania bolo na úvahe odvolacieho súdu.

Ani ďalšiu námietku oprávnenej, že odvolací súd tým, že nerozhodol o jej návrhu na prerušenie konania a ani neuviedol dôvody, pre ktoré sa návrhom oprávnenej na prerušenie konania nezaoberal, čím oprávnenej odňal možnosť konať pred súdom, nepovažuje dovolací súd za dôvodnú. V danej veci totiž už nebol dôvod o tomto návrhu oprávnenej rozhodovať. Odvolací súd rozhodol o odvolaní oprávnenej uznesením zo 7. augusta 2012, pričom návrh na prerušenie konania oprávnená doručila na exekučný súd 9. augusta 2012, teda po rozhodnutí odvolacieho súdu. Z uvedeného dôvodu je neopodstatnená ani dovolacia námietka oprávnenej, spočívajúca v tom, že (v danom prípade) rozhodol nesprávne obsadený odvolací súd (§ 237 písm. g/ O.s.p.).

Dovolateľkou namietaná neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení súdov, nepreskúmateľnosť ich rozhodnutí (R 111/1998 a tiež III. ÚS 551/2012) a nesprávnosť právneho posúdenia, na ktorých tieto rozhodnutia spočívajú (R 54/2012), nie sú vady konania v zmysle § 237 O.s.p. a prípustnosť dovolania nezakladajú.

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných vád konania tvrdených dovolateľkou, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O.s.p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O.s.p., najvyšší súd odmietol procesne neprípustné dovolanie oprávnenej podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Oprávnená z procesného hľadiska zavinila, že sa konanie o jej odvolaní muselo zastaviť a vznikla jej povinnosť nahradiť povinnej trovy tohto konania (§ 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 146 ods. 2 O.s.p.). V konaní o jej dovolaní vzniklo procesne úspešnej povinnej právo na náhradu trov konania proti oprávnenej, ktorá úspech v dovolacom konaní nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd

Slovenskej republiky nepriznal povinnej náhradu trov týchto konaní, lebo nepodala návrh na ich priznanie (§ 151 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 18. septembra 2013

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková